

Yargıtay CGK E.2024/9 K.2026/316 (20.05.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2024/9 E. , 2026/316 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 8. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Ceza Dairesi

SAYISI : 158-515

I. HUKUKİ SÜREÇ

Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçundan sanığın 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 109/2, 109/5, 62, 53... maddeleri uyarınca 3 yıl 9 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, hak yoksunluğuna ve mahsuba ilişkin Ankara 48. Asliye Ceza Mahkemesince verilen 15.11.2018 tarihli ve 687-162 sayılı hükmün, sanık müdafii tarafından istinaf edilmesi üzerine Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 17. Ceza Dairesince 31.12.2018 tarih ve 3699-2346 sayı ile duruşmadan haberdar edilmeyen Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına gerekçeli kararın tebliğ edilmesi için tevdi kararı verilmiş, hükmün tebliğ edildiği Bakanlık vekili tarafından da istinaf yoluna başvurulması üzerine Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 17. Ceza Dairesince duruşma açılarak yapılan yargılama sonucunda 04.10.2019 tarih ve 688-1472 sayı ile; İlk Derece Mahkemesi hükmünün 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 280/2. maddesi uyarınca kaldırılarak sanığın aynı Kanun'un 223/2-a maddesi uyarınca beraatine, bu hükmün de katılan Bakanlık vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 8. Ceza Dairesince 22.12.2021 tarih ve 16533-23386 sayı ile; "Oluşa ve dosya kapsamına göre; sanığın olay günü yolda yürümekte olan mağdurun arkasından sarılarak göğüslerini ellediği, mağdurun bağırmasına rağmen bırakmadığı, yaklaşık 10 dakika mücadele ettiği, ellerinden tutarak yakında bulunan tarlaya çekmeye çalıştığı, el kol hareketleri ile cinsel ilişkiye girmek istediğini anlatmaya çalıştığı, mağdurun bağırması üzerine dedesinin dışarı çıkması ile sanığın olay yerinden kaçarak eylemi tamamlayamadığı anlaşılmakla sanığın müştekiye yönelik eylemin süresi ve niteliği nazara alındığında kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçuna teşebbüs kapsamında olduğu gözetilmeden yazılı şekilde beraat kararı verilmesi," isabetsizliğinden bozulmasına karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi ise 12.04.2023 tarih ve 158-515 sayı ile bozma kararına direnerek önceki hüküm gibi sanığın beraatine karar vermiştir.

Direnme kararına konu bu hükmün de katılan Bakanlık vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 06.09.2023 tarihli ve 86630 sayılı onama istekli tebliğnamesi ile Yargıtay Birinci Başkanlığına gelen dosya CMK'nın 307. maddesi uyarınca kararına direnilen Daireye gönderilmiş, aynı madde uyarınca inceleme yapan Yargıtay 8. Ceza Dairesince 11.12.2023 tarih, 3004-9775 sayı ve oy çokluğu ile direnme kararının yerinde görülmemesi üzerine Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

II. UYUŞMAZLIK KONUSU

Özel Daire çoğunluğu ile Bölge Adliye Mahkemesi arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyumsuzluk; sanığa isnat edilen kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçunun sabit olup olmadığının belirlenmesine ilişkin ise de Yargıtay İç Yönetmeliği'nin 27. maddesi uyarınca öncelikle; aleyhe olan bozma kararına karşı sanığın beyanı alınmadan

hüküm kurulmasının savunma hakkının kısıtlanması niteliğinde olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.

III. OLGULAR

İncelenen dosya kapsamından;

Bölge Adliye Mahkemesince bozma sonrası yapılan yargılamada, Yargıtay bozma ilamı ve duruşma günü davetiyesinin sanığa tebliğ edildiği, sanığın tebliğe rağmen duruşmaya gelmemesi üzerine aleyhine olan bozma kararına karşı diyecekleri sorulmadan müdafinin beyanlarıyla yetinilerek önceki hükümde direnilmesine karar verildiği anlaşılmaktadır.

IV. GEREKÇE

A. Ön Soruna İlişkin Açıklamalar

Ayrıntılarına Ceza Genel Kurulunun 19.02.2025 tarihli ve 37-82 sayılı kararı ile diğer müstakar kararlarında açıklandığı üzere;

1412 sayılı Ceza Muhakemesi Usulü Kanunu'nun 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük Ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 8. maddesi uyarınca uygulanması gereken 326/2. maddesine göre, hükmün aleyhe bozulması hâlinde davaya yeniden bakacak mahkemece, sanıktan bozmaya karşı diyeceğinin sorulması zorunlu olup müdafinin dinlenilmesi ile de yetinilemez. Aynı kurala CMK'nın 307/2. maddesinde de yer verilmiş olup anılan bu kanun hükümleri uyarınca sanığa, bozmada belirtilen ve aleyhinde sonuç doğurabilecek olan hususlarda beyanda bulunma, kendisini savunma ve bu konudaki delillerini sunma imkânı tanınmalıdır. Bu düzenleme, savunma hakkının sınırlanamayacağı ilkesine dayandığından, uyulmasında zorunluluk bulunan emredici kurallardandır.

Bu zorunluluk beraat hükmünde direnilmesi hâlinde de geçerlidir. Zira Ceza Genel Kurulunca yapılacak inceleme sonucunda Özel Dairenin aleyhe bozması isabetli bulunup hükmün bozulması mümkündür. CMK'nın 307. maddesinin üçüncü fıkrasına göre ısrar üzerine Yargıtay Ceza Genel Kurulunca verilen kararlara uymak mecburidir. Bu durumda sanıktan aleyhe bozmaya karşı diyeceği sorulmadan beraat hükmünde direnilebileceğinin kabulü savunma hakkının kısıtlanması sonucunu doğurabilecektir. Savunma hakkı, sanığın en önemli hakkı olup bu hakkın sınırlanması CMK'nın 289. maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi uyarınca mutlak bozma nedenidir. Nitekim Ceza Genel Kurulunun duraksamasız uygulamaları da ısrar edilen önceki hüküm beraat dahi olsa sanıktan aleyhe bozmaya karşı diyecekleri sorulmadan direnme kararı verilemeyeceği yönündedir.

B. Hukuki Değerlendirme

Bölge Adliye Mahkemesince, bozmadan sonra yapılan yargılamada Özel Daire bozma nedeninin aleyhe olduğu gözetilmeden, bozma kararına karşı sanığın beyanı alınmaksızın yargılamaya devam olunarak hüküm kurulmasının kanuna açıkça aykırı olduğu ve savunma hakkını kısıtladığı kabul edilmelidir.

Bu itibarla Bölge Adliye Mahkemesinin direnme kararına konu hükmünün, sair yönleri incelenmeksizin bozulmasına karar verilmelidir.

V. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1- Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 17. Ceza Dairesinin 12.04.2023 tarihli ve 158-515 sayılı direnme kararına konu hükmünün, aleyhe olan bozmaya karşı sanığın beyanı alınmadan yargılamaya devam edilerek hüküm kurulması isabetsizliğinden diğer yönleri incelenmeksizin BOZULMASINA,

2- Dosyanın, CMK'nın 304/2. maddesi uyarınca Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 17. Ceza Dairesine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 20.05.2026 tarihinde yapılan müzakerede oy birliğiyle karar verildi.